

TURİZM EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN GİRİŞİMCİLİK HİSLERİNİN GİRİŞİMCİLİK POTANSİYELLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

THE DETERMINATION OF EFFECT ON ENTREPRENEURSHIP POTENTIALS IN ENTREPRENEURSHIP SENSATIONS OF TOURISM STUDENTS

Çiğdem ÖZKAN*
Erdem TEMELOĞLU**

Öz

Günümüzde bilgi toplumuna geçişle birlikte girişimcilik daha fazla önem kazanmaya başlamıştır. Kişiler, eğitim hayatında edindikleri teorik ve pratik bilgileri kendi işleri için kullanmayı daha fazla arzular hale gelmişlerdir. Ayrıca girişimcilik, ülke ekonomilerinin büyümesi, gelişmesi ve kalkınması açısından da önemlidir. Bu açıardan bakıldığında, girişimcilik düzeyinin artırılması önemlidir. Girişimcilik düzeyinin artırma yöntemlerini bulabilmenin ilk yolu girişimcilik psikolojisini anlayabilmektir. Girişimcilik hisleri girişimcilik psikolojisi teorisi üzerine kurulmuştur. Girişimcilik hisleri üç boyuttan oluşmaktadır. Bunlar; içsel kontrol hissi, bağımsızlık arzusu ve risk alma eğiliminden oluşmaktadır. Bu noktadan hareketle, araştırmanın amacı turizm eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik hislerinin girişimcilik potansiyelleri üzerindeki etkisini ve düzeylerini belirlemek ve bu girişimcilik hisleri ile girişimcilik potansiyellerinin bazı demografik ve mesleki değişkenlere göre karşılaştırmasını yapmaktır.

Araştırma sonuçlarına göre, turizm eğitimi alan öğrencilerin "içsel kontrol hissi", "bağımsızlık arzusu" ve "risk alma eğilimi" ile girişimcilik potansiyelleri arasında anlamlı ve doğru yönlü bir ilişki vardır. Girişimcilik potansiyeli bağımlı değişken olduğunda içsel kontrol hissi ve bağımsızlık arzusu bağımsız değişkenlerinden % 57 düzeyinde etkilenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Turizm eğitimi, Girişimcilik Hisleri, Girişimcilik Potansiyeli.

Abstract

Nowadays, with transition to information society, entrepreneurship has begun to gain more importance. Persons have become more desirous to use the theoretical and practical knowledge they have gained in their education life for their own work.

In addition, entrepreneurship is also important for the growth, development and improvement of national economies. When viewed from this aspects, it is important to increase the level of entrepreneurship. The first way to find ways to increase the level of entrepreneurship is to understand entrepreneurship psychology. Sensations of entrepreneurship are based on the theory of entrepreneurship psychology. Sensations of entrepreneurship consist of three dimensions. These; a sense of internal control, a desire for independence and a risk taking tendency.

From this point of view, aim of this study the determination of effect and levels on entrepreneurship potentials in tourism educations students's sensations of entrepreneurship and comparing these this Sensations of entrepreneurship with entrepreneurship potentials with some demographic and occupational variables.

According to the results of the research, there is a meaningful and correct relationship between the "feeling of internal control", "desire for independence" and "risk taking tendency" and "entrepreneurial potentials" of the students who get tourism education. When entrepreneurship is a potentially dependent variable, intrinsic control feelings and desire for independence are affected by 57% of the independent variables.

Keywords: Entrepreneurship, Education of Tourism, Sensations of Entrepreneurship, Entrepreneurial Potentials.

GİRİŞ

Bilgi teknolojilerinde ve sanal dünyada yaşanan gelişmeler sonucunda insanların ihtiyaçları çok çeşitli olmaya başlamıştır. Özellikle kitle üretim faaliyetlerinden ziyade bireye özgü hizmet ve ürün gelişimi gereksinimi küçük ve orta ölçekli işletmelere böylece küçük girişimcilere olan ihtiyacı arttırmıştır. Bu nedenle ülkemizde, gerek istihdamın artırılması gerekse de yenilik ve yaratıcılıkların ortaya çıkarılarak ülke ekonomisi için katma değer yaratma çabalarından dolayı devlet eliyle küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ)'ler desteklenmektedir. Bunun yanı sıra yükseköğretimde birçok bölümde "Girişimcilik" konusu ders olarak okutulmaktadır. (KOBİ) genel sorunlarından biri işletme sahip ve yöneticilerinin girişimcilik hislerinin desteklediği girişimcilik potansiyellerinin olmamasıdır (Hisrich ve Peters, 2002: 66). Girişimcilik eğitimi sayesinde girişimcilik potansiyellerinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Yapılan araştırmalarda bir kişinin girişimci olabilmesi için risk alabilen, sorumluluk sahibi, dinamik, yeniliklere açık, yaratıcı özelliklere sahip olması gerektiği belirtilmektedir (İşcan ve Kaygın 2011: 278; Müftüoğlu, 1993: 44-45). Tok ve

* Öğr. Gör.Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ayvacı Meslek Yüksekokulu, ozkan-cigdem@windowslive.com

** Yrd. Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ayvacı Meslek Yüksekokulu, etemeloglu@comu.edu.tr

diğ. (2014: 69) yaptıkları çalışmada öğrencilerin rekabetçi, hırslı, zaman konusunda hassas, güçlü ve etkileyici kişilik sahibi, aynı zamanda birkaç işi yapabilen, işleri bitirmek konusunda istekli kişilik özelliklerine sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Bu özelliklerin bir girişimci de olması gereken özellikler olduğu bilinmektedir.

Duran, Büber ve Gümüştekin (2013: 25-53) eğitimin girişimcilik hislerini geliştirdiğini ifade edilmektedir. Özellikle risk alma yeteneği ve bağımsızlık arzusunu geliştirmektedir. Bu yetenekleri gelişen bireyin emir almamak ve yaptıkları işlerde yönlendirilmemek için kendi işlerini kurmak istedikleri belirtilmektedir. O halde girişimcilik özellikleri olan bireyde bağımsızlık hissi ve risk alma yeteneği gelişmiştir diyebiliriz.

Bu çalışmada, girişimcilik hisleri ile girişimcilik potansiyelleri arasındaki ilişki ortaya konulmaya çalışılacaktır. Turizm sektöründe yapı itibarıyla girişimcilik kişilik özelliklerine sahip bireylere ihtiyaç duyulması nedeniyle bu çalışma turizm eğitimi alan öğrenciler üzerinde yapılacaktır. Daha sonra araştırma bulguları doğrultusunda turizm eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik hisleri ve potansiyeli ortaya konularak, öneriler sunulacaktır.

GİRİŞİMCİLİK HİSLERİ

Alan yazın incelendiğinde girişimcilik hislerinin üçe ayrıldığı görülmektedir. Bunlar kontrol hissi, risk eğilimi ve bağımsızlık arzusudur.

1.1. İçsel Kontrol Hissi

Kontrol hissi bir bireyin hayattaki ceza ve ödülleri algılamalarını ifade eder (Pervin 1998). Kontrol hissi kendi içerisinde ikiye ayrılmaktadır. Bunlar içsel ve dışsal kontrol hisleridir. İçsel kontrol hissine sahip birey kendi hayatıyla ilgili gidişatı kendi kontrol edebilme yeteneğine sahip olduğuna inanmaktayken, dışsal kontrol hissine sahip birey kendi hayatının gidişatının dışsal faktörlerin (şans, talih, kısmet vb.) etkisinde olduğuna inanmaktadır (Rotter, 1966: 1-28). İçsel kontrol hissine sahip birey başarı için daha fazla çaba sarf ederken dışsal kontrol hissine sahip bireyin hayattaki olayları etkileyebilme yeteneği olmadığına inandığı için daha az çaba sarf edeceği ifade edilmektedir ((Alpkan vd., 2002; Brockhaus ve Horwitz, 1986: 48). Rotter (1996) yılında yaptığı çalışmada, içsel kontrol hissine sahip bireyin dışsal kontrol hissine sahip bireye kıyasla daha fazla başarı elde edeceği sonucuna ulaşmıştır. Girişimciler için düşünüldüğünde genellikle girişimcilerin alacağı kararları dışsal faktörlere bırakmak yerine yönetimi kendi eline almayı tercih etmektedirler (Mittom, 1989: 9-15).

1.2. Risk Alma Eğilimi Hissi

Risk alma eğilimi adından da anlaşılacağı üzere ortaya çıkan durumlar karşısında risk alıp almamayı ifade etmektedir. Genellikle girişimcilerin gerektiğinde risk alma eğiliminde olması beklenir. Risk alma eğilimi bir kişinin belirsiz durumlarda karar verebilme yetisi olarak tanımlanmaktadır (Mill, 1984). Başka bir tanıma göre risk alma eğilimi, belirsiz durumlarla baş edebilme, riskli durumlara katlanabilme düzeyi olarak ifade edilmektedir (Karabulut, 2009).

Girişimcinin risk alma eğilimi iki durumda farklılaşacaktır. Bunlardan ilki riskin tamamen şansa bağlı durumken, ikincisinde risk kişinin yeteneklerine bağlıdır. Örneğin kişinin bir kuraya katılması ve kura sonucunda seçilip seçilmemesi tamamen şansa bağlı olarak değişmesidir. Oysa kişinin örneğin bir yabancı dil sınavına katılması ve sonucunda en iyi puan alanın birinci olması sonucu şanstın ziyade kişinin yeteneğine ve bilgisine bağlanmalıdır. Girişimci ikinci durumda risk almaya daha meyillidir (Macko ve Tyszka, 2009).

1.3. Bağımsızlık Arzusu

Bağımsızlık arzusu bireyin kontrol hissiyle ilişkilidir. Girişimci yapacağı işlerde bağımsız olmayı tercih edecektir. Bu nedenle girişimci başkasının yanında çalışmak konusunda zorlanacaktır (Güney ve Nurmakhmatuly, 2007). Girişimci karar alırken ve uygularken başkalarına bağlı olmamayı, başkalarından emir almamayı tercih ederken, kendi potansiyelini başkalarından bağımsız olarak gerçekleştirme eğilimindedir (Hisrich ve Peters, 2002: 69). Amerika'da yapılan bir çalışmada Amerika'da en hızlı büyüyen 500 firmanın %41'indeki üst düzey yöneticiler kendi işinizi neden kurdunuz sorusuna "kendi işimin patronu olmak ve yaşamıma kendim yön vermek istiyorum" cevabını vermişlerdir (Gürol, 2006).

2. GİRİŞİMCİLİK POTANSİYELİ

Alan yazın incelendiğinde girişimcilik potansiyeli ile ilgili çok az tanım yapıldığı görülmektedir. Bunun nedeni ise girişimcilik ile ilgili kişisel duygulanımları araştıran çalışmaların günümüzde önem

kazanmaya başlaması olarak değerlendirilebilir. Girişimcilik potansiyeli girişimcinin bulunduğu iş kolunda başarılı olabilmeye ihtimalidir. Girişimcilik potansiyeli, büyük ölçüde kişinin var olan kişilik özelliklerine göre değişmektedir. Bu nedenle başarı beklentisi girişimcinin azmi, enerjisi, bilgi ve tecrübeleri birikimi, mali gücü gibi özellikler ile bağlantılıdır (Hisrich ve Peters, 2002: 32-33). Girişimcilik potansiyeli, girişimcinin misyonu, vizyonu, fırsatları görme, değerlendirme, algılama yeteneği, başarıya duygusu, sosyal çevresini dikkate alması olarak tanımlanmaktadır (Ören ve Biçkes 2011: 74).

Ülkemizde girişimcilik ile yöneticilik niteliklerini kişiliğinde bütünleştirebilmiş işletme sahibi olabilmek için gerekli finansal kaynaklara sahip olan kişinin, aynı zamanda girişimci ve yönetici olmasının tesadüfen olduğu ifade edilmektedir (Alpkan ve diğ. 2002).

3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Alpkan ve diğ. (2002) "Girişimcilik hisleriyle girişimcilik potansiyeli arasındaki ilişki: Gebze ve civarındaki girişimciler üzerine bir araştırma" adlı çalışmasında girişimcilik potansiyeli ile kontrol hissi ve bağımsızlık arzusu arasında anlamlı ve pozitif ilişkiler bulmuşlardır. Ayrıca girişimcilik potansiyeli ile risk alma eğilimi arasında bir ilişki bulunmamıştır. Bunun yanı sıra girişimcilik potansiyeli ile en anlamlı ve pozitif ilişki girişimcilik hissi bağımsızlık arzusu değişkeni arasında bulunmuştur.

Tok ve diğ. (2014: 69) "Ziraat fakültesi son sınıf öğrencilerinde girişimcilik özellikleri, algısı ve eğilimi: Çukurova ve Adnan menderes üniversitesi örneği" yaptıkları çalışmada öğrencilerin kontrol hisleri güçlü ve bağımsızlık arzuları yüksek olup öğrenciler risk almaya yatkın çıkmıştır.

İşcan ve Kaygın (2011: 278) "Potansiyel Girişimciler Olarak Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma" adlı çalışmasında üniversite öğrencilerinin girişimcilik hislerine sahip olduklarını ortaya çıkarmışlardır. Bunun yanı sıra öğrencilerin kendilerine güvendikleri, yenilikçilik eğilimine sahip oldukları, başarıya ihtiyaç duydukları, kontrol odağına sahip oldukları, risk alma eğilimlerinin bulunduğu ancak belirsizliğe tolerans göstermedikleri görülmüştür. Erkek öğrencilerin bayan öğrencilere kıyasla başarıya hissi ve belirsizliğe karşı tolerans gösterme konularında bayan öğrencilerden anlamlı derecede başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Duran, Büber ve Gümüştekin (2013: 25-53) "Girişimcilik hislerine eğitimin katkısı: Kütahya Meslek Yüksek Okulu makine programı örneği" adlı çalışmasında eğitim seviyesi arttıkça kişilerin risk alma eğilimi ile bağımsızlık arzusunun arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra girişimcileri başarıya yönlendiren en temel etmenler arasında içsel kontrol odağının olduğu görülmektedir. 2. Sınıf öğrencileri ile 1. Sınıf öğrencileri arasında risk alma eğilimi, kontrol hissi, girişimcilik potansiyeli ve bağımsızlık arzusu arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Bu sonuç makine programındaki eğitimin, girişimcilik potansiyeli üzerine etkisi olmadığını göstermektedir.

4. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

4.1. Evren Ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine bağlı fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında eğitim gören Önlisans ve Lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem alınmamış evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırma da evrenin tamamına ulaşmak üzere 450 adet anket dağıtılmıştır. Dağıtılan anketlerin 210'u geri dönmüştür. Anketlerin geri dönüş oranı % 46,7'dir. Geri dönen anketlerin tamamı değerlendirmeye alınmıştır.

4.2. Veri Toplama Yöntemi

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anket kullanılmasının sebebi, araştırmanın amacına yönelik çok fazla veri toplanabilmesi, daha geniş kitlelere ulaşılabilmesi için daha büyük örneklem ile evrene yaklaşmanın mümkün olabilmesi böylece verilerin güvenilirliğinin ve geçerliliğinin artması, bireylerin davranışsal, tutumsal, düşünsel, duygusal ve inançsal, güdüsel ve algısal özelliklerine ilişkin bilgilerin sağlanabilmesi, verilere çok hızlı ulaşma imkanı olması ve sonuçlar üzerinde istatistikî değerlendirmeler yapılabilmesidir (Karasar, 2005: 176; Hamarat 2016).

Veri toplama aracı olarak geliştirilen anket dört bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde katılımcıların girişimcilik hislerinin belirlenmesine yönelik 36 adet 5'li Likert ölçeğinde yargı içeren soru yer almaktadır. Bu soruların 1-7 aralığındakiler "kontrol hissini", 8-12 aralığındakiler "bağımsızlık arzusunu", 13-19 "risk alma eğilimini" ve 20-36 aralığındakiler "girişimcilik potansiyelini" ölçmek amacıyla anket formunda yer verilmiştir. İkinci bölümde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır.

4.3. Veri Çözümleme Yöntemi

Araştırmada katılımcıların girişimcilik hislerinin girişimcilik potansiyelleri üzerindeki etkisinin belirlemek amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır. Anket formunda yer alan girişimcilik hisleri ve girişimcilik potansiyeline ilişkin ifadelerin ortalamaları alınarak analize dahil edilmiştir.

5. BULGULAR

Tablo 1’de araştırmaya katılan turizm eğitimi alan öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin dağılımlar yer almaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Demografik Özellikler		f	%
Cinsiyet	Erkek	104	49,8
	Kadın	105	50,2
Yaş	19 ve altı	28	13,4
	20	50	23,9
	21	34	16,3
	22	38	18,2
	23 ve üzeri	59	28,2
Turizm Sektöründe Çalışma Süreleri	Hiç Çalışmadım	60	28,7
	1-2 Yıl/Sezon	82	39,2
	3-4 Yıl/Sezon	34	16,3
	5-6 Yıl/Sezon	23	11,0
	7 Yıl/Sezon ve Üzeri	10	4,8
Eğitim Türü	Önlisans	125	59,8
	Lisans	84	40,2

Tablo 1’e göre araştırmaya katılan turizm eğitim alan öğrencilerin %49,8’ini erkekler, %50,2’sini kadınlar oluşturmaktadır. Ayrıca, %13,4’ü 19 yaş ve altı grupta yer alırken, %23,9’u 20 yaş, %16,3’ü 21 yaş, %18,2’i 22 yaş ve % 28,2’i 23 yaş ve üzeri grupta yer almaktadır. Katılımcıların %28,7 si hiç turizm sektöründe çalışmadıklarını ifade etmektedirler. Katılımcıların %59,8’i önlisans ve %40,2’i lisans düzeyinde eğitim almaktadır.

Araştırmanın bu kısmında korelasyon ve regresyon analizleri sonuçlarına yer verilmektedir.

Tablo 2. Girişimcilik Hisleri (İçsel Kontrol Hissi, Risk Alma Eğilimi Hissi, Bağımsızlık Arzusu) İle Girişimcilik Potansiyeli Arasındaki İlişkiye Ait Korelasyon Matrisi

Boyutlar	Pearson Korelasyon Katsayısı	Girişimcilik Potansiyeli	Belirlilik Katsayısı R ²
İçsel Kontrol Hissi	r	0,479	0,229
	p	0,000***	
Risk Alma Eğilimi Hissi	r	-0,458	0,209
	p	0,000***	
Bağımsızlık Arzusu	r	0,318	0,101
	p	0,000***	
Genel: Girişimcilik Hissi	r	0,518	0,268
	p	0,000***	

Tablo 2’deki bulgulara göre, genel anlamda girişimcilik hisleri ile girişimcilik potansiyelleri arasında 0,000 anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulunmuştur. Diğer bir ifade ile genel girişimcilik hisleri ile genel girişimcilik potansiyeli arasındaki “Pearson Korelasyon Katsayısı (r)” anlamlıdır (p=0,000).

Tablo 2’deki sonuçlara göre, “İçsel Kontrol Hissi”, “Risk Alma Eğilimi Hissi”, “Bağımsızlık Arzusu”, ile girişimcilik potansiyeli arasında önemli bir ilişki bulunmuştur. Buna göre turizm eğitimi alan öğrencilerin “İçsel Kontrol Hissi”, “Risk Alma Eğilimi Hissi”, “Bağımsızlık Arzusu” ile girişimcilik potansiyelleri arasında 0,50 civarında orta derece korelasyon vardır.

Tablo 3'te girişimcilik hisleri alt boyutlarının (içsel kontrol hissi, risk alma eğilimi hissi ve bağımsızlık arzusu) girişimcilik potansiyeli üzerindeki etkisine ilişkin regresyon analizi sonuçları yer almaktadır. Tablo 3'te girişimcilik potansiyeli bağımlı değişken, girişimcilik hisleri bağımsız değişken olarak ele alınmıştır.

Tablo 3. Girişimcilik Hislerinin (İçsel Kontrol Hissi, Risk Alma Eğilimi Hissi, Bağımsızlık Arzusu) Girişimcilik Potansiyeli Üzerindeki Etkisi

Model	Standardize Edilmiş β	t	p	Çoklu Doğrusal Bağlantı		Regresyon Modeline İlişkin Değerler
				Tolerans	VIF	
İçsel Kontrol Hissi	0,372	5,878	0,000***	0,788	1,270	R=0,569
Bağımsızlık Arzusu	-0,096	-1,402	0,162	0,832	1,202	F=32,698
Risk Alma Eğilimi Hissi	0,303	5,326	0,000***	0,814	1,228	P=0,000***

Bağımlı Değişken: Girişimcilik Potansiyeli

***:p<0,001 **:p<0,01 *:p<0,05

Tablo 3'te belirtilen sonuçlar, oluşturulan regresyon modelinin anlamlı olduğu (F ve P değerleri) ve bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkeni açıklama oranının (R^2) 0,569 düzeyinde olduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda, içsel kontrol hissi ($\beta=0,0,372$; $P=0,000$) ve risk alma eğilimi hissi ($\beta=0,303$; $P=0,000$) girişimcilik potansiyeli üzerinde etkili olduğu ortaya çıkarılmıştır. Bağımsızlık arzusu ise girişimcilik potansiyeli üzerinde etkili olmadığı tespit edilmiştir.

Hair, Bush ve Ortinau (2003)'a göre, bir regresyon modeline birden fazla bağımsız değişken dahil edilirse, bu değişkenler arasında çoklu doğrusal bağlantı (multicollinearity) probleminin olup olmadığı araştırılmalıdır. Bunun için Tolerans ve VIF değerlerinin incelenmesi yeterli olacaktır. Eğer çoklu bağlantı problemi yoksa, tolerans değerleri sıfırdan uzaklaşmalı ve VIF değerleri de yukarıdan 1'e doğru yaklaşmalıdır. Ayrıca, tolerans değerlerinin 0,10'un altında olması ve VIF değerlerinin 10'dan büyük olması çoklu doğrusal bağlantı probleminin var olduğunu gösterir (Bezirgan ve Koç,2014:925). Tablo 3 incelendiğinde, bağımsız değerlere ilişkin tolerans değerlerinin 0,10'un üzerinde olduğundan ve VIF değerlerinin 10'dan küçük olmadığından dolayı çoklu doğrusal bağlantı problemi olmadığı ifade edilebilir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Turizm eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik hislerinin girişimcilik potansiyelleri üzerindeki etkisinin bazı demografik özelliklere göre incelenmesine yönelik yapılan bu çalışmanın sonuçlarına göre;

Turizm eğitimi alan öğrencilerin "içsel kontrol hissi, "bağımsızlık arzusu" ve "risk alma eğilim" ile girişimcilik potansiyelleri arasında anlamlı ve doğru yönlü bir ilişki vardır. Diğer bir ifade ile içsel kontrol hissi, bağımsızlık arzusu ve risk alma eğilimi arttıkça girişimcilik potansiyeli artmaktadır. Diğer taraftan girişimcilik potansiyeli bağımlı değişken olduğunda içsel kontrol hissi ve bağımsızlık arzusu bağımsız değişkenlerinden % 57 düzeyinde etkilenmektedir.

Tüm bu sonuçlara göre, turizm eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik hisleri değişkenleri ile girişimcilik potansiyelleri arasında güçlü ilişki olduğu söylenebilir.

KAYNAKÇA

- ALPKAN, Lütfühak; Keskin, Halit; Zehir, Cemal. (2002) "Girişimcilik Hisleriyle Girişimcilik Potansiyeli Arasındaki İlişki: Gebze ve Civarındaki Girişimciler Üzerine Bir Saha Araştırması", 21. Yüzyılda KOBİ'ler Sempozyumu, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Gazimagosa, Kıbrıs.
- BEZİRGAN, M. ve Koç, F. (2014). "Yerel Mutfakların Destinasyona Yönelik Aidiyet Oluşumuna Etkisi: Cunda Adası Örneği", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt:7, Sayı:24, s.s.917-928.
- BROCKHAUS, R. H.; Horwitz, P. S. (1986). "The psychology of the entrepreneur", *The Art and Science of Entrepreneurship*, Cambridge: Ballinger.
- GÜNEY, Semra ve Nurmakhamatuly, Arman (2007). "Kültürün Girişimciliğe Etkisi: Kazakistan ve Türkiye Üniversite Öğrencilerin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesine Yönelik Kültürlerarası Araştırma", *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt. 10, Sayı: 18, Aralık 2007
- GÜROL, Mehmet Ali (2006). *Küresel Arena'da Girişimci ve Girişimcilik*, Ankara: Gazi Kitapevi.
- HAIR, J. F. Jr., BUSH, R. P. ve ORTNAU, D. J. (2003). *Marketing Research: Within a Changing Information Environment*, The McGraw-Hill: Irwin, Second Editon
- HAMARAT, Bahattin (2016). *İstatistik*, Ankara: Paradigma Akademi.
- HISRICH, Robert D.; Peters, Michael P. (2002). *Entrepreneurship*, McGraw-Hill Higher Education, 2002.

- İŞCAN Ömer Faruk ve Kaygın Erdoğan (2011). "Potansiyel Girişimciler Olarak Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma", *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, Cilt 3, Sayı: 2.
- KARASAR, Niyazi. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, 14.Baskı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- MACKO, Anna and Tyszka, Tadeusz (2009). "Entrepreneurship and Risk Taking", *Applied Psychology: An International Review*, 58 (3), 469-487.
- MİTTON, D. G. (1989)., "The complete entrepreneur", *Entrepreneurship: Theory and Practice*, Vol. 13.
- MÜFTÜOĞLU, Tamer (1993). *Türkiye' de Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler; Sorunlar ve Öneriler*, 3. Baskı, Ankara: Desen Ofset A.Ő.
- ÖREN, Kenan, Biçkes M. (2011). "Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Potansiyelleri Üzerindeki Etkileri (Nevşehir'deki Yüksek Öğrenim Öğrencileri Üzerinde Yapılan Bir Araştırma)", *Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C. 16, S.3-67-86.
- RÖTTER, J. B. , "Generalized expectancies for internal versus external locus of control of reinforcement", *Psychological Monographs: General and Applied*, Serial Number 609, Vol. 80, 1966.
- TOK, Naciye, Seçer Arzu, Davran Müge K., Çobanođlu Ferit, Özalp Burhan (2014). "Ziraat Fakültesi Son Sınıf Öğrencilerinde Girişimcilik Özellikleri, Algısı ve Eğilimi: Çukurova Ve Adnan Menderes Üniversitesi Örneği", *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, C. 3, S. 1.